

OMBUDSMANKA PRESKÚMA DODRŽIAVANIE PRÁV POČAS PÔRODOV

(Bratislava, 8. septembra) Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová vykoná prieskum zameraný na dodržiavanie ľudských práv žien počas poskytovania pôrodníckej starostlivosti na Slovensku. Výskumy mimovládnych organizácií a medzinárodných organizácií (OSN, Rada Európy) totiž naznačujú, že v tejto oblasti u nás môže dochádzať k porušovaniu práv žien. Dôvodom pre spustenie prieskumu sú aj správy od občanov a občianok s poukazom na porušovanie práv počas pôrodov. Ombudsmanka sa preto obracia na verejnosť, aby sa v rámci prieskumu podelila o svoje skúsenosti, a to vyplnením [anonymného formulára, ktorý je súčasťou prieskumu](#).

„Pôrodnictvo nesmie byť tabu, týka sa nás všetkých, a preto je dôležité o témach, ktoré sa s ním spájajú, otvorene hovoriť a snažiť sa o zmenu. Je v záujme štátu vytvoriť systém poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti, ktorý bude založený na dôkazoch, bude odrážať súčasné poznatky a rešpektovať práva žien,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Nedodržiavanie práv počas pôrodov je celosvetový problém

Medzinárodné organizácie na ochranu ľudských práv v posledných rokoch upozorňujú, že hrubé zaobchádzanie a porušovanie práv žien pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pri pôrodoch sa týka rozvojových, ale aj rozvinutých krajín. V roku 2019 vyzvala Rada Európy členské štáty, aby zabezpečili poskytovanie zdravotnej starostlivosti počas pôrodov takým spôsobom, ktorý rešpektuje ľudské práva a ľudskú dôstojnosť. Na viaceré problémy týkajúce sa pôrodov upozornili aj bývalá česká verejná ochrankyňa práv Anna Šabatová a chorvátska ombudsmanka pre rodovú rovnosť Višnja Ljubičić.

Rutinný nástrih hrádze, šitie po pôrode bez anestézie, informovaný súhlas

Ombudsmanka Mária Patakyová už v minulosti upozornila, že rutinná epiziotómia (nástrih hrádze) či šitie popôrodných poranení bez dostatočnej anestézie sú neprípustné. Ak sa epiziotómia vykonáva rutinne, bez medicínsky indikovaného dôvodu, predstavuje hrubé zaobchádzanie. Podľa osobitnej spravodajkyne OSN proti násiliu páchanom na ženách majú zmluvné štáty Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie povinnosť uplatňovať politiku odstránenia diskriminácie a rodovo podmieneného násillia voči ženám vo všetkých oblastiach, vrátane zdravotnej starostlivosti.

Verejná ochrankyňa práv sa v prieskume zameria tiež na dodržiavanie práva na informácie či rešpektovanie autonómie žien a ich súkromia. Bude sa zaujímať aj o mechanizmus monitorovania a systém sankcionovania porušovania práv žien počas pôrodu.

Ombudsmanka vyzýva verejnosť o zdieľanie skúseností

Verejná ochrankyňa práv v rámci prieskumu vyzýva verejnosť, aby sa doňho zapojila, a to vyplnením anonymného formulára, v ktorom možno opísať skúsenosti s pôrodom. **Formulár je dostupný [TU](#)**, jeho vyplnenie zaberie približne 10 minút.

Výzva je otvorená do 21. 9. 2020.

Po ukončení prieskumu ombudsmanka osloví zodpovedné orgány

Ako vysvetlila verejná ochrankyňa práv, jednotlivé dotknuté práva sú zakotvené nielen vo vnútroštátnej legislatíve Slovenskej republiky (najmä v Ústave SR a zákonoch), ale aj v medzinárodných dohovoroch, ktorými je štát viazaný a ktorých ustanovenia majú v zásade prednosť pred zákonmi. Zodpovednosť za ich dodržiavanie má teda štát.

Po ukončení prieskumu sa verejná ochrankyňa práv so svojimi zisteniami obráti na zodpovedné orgány, poskytne im svoje odporúčania na odstránenie nedostatkov a bude žiadať o nápravu.